

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๒๐๕๕๒

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กทม.๑๐๒๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การนับระยะเวลาอุทธรณ์ คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ : กรณี ที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์

ด้วยมีปัญหาในการพิจารณาเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการนับระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ กรมที่ดินจึงได้หารือแนวทางปฏิบัติไปยังคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

บัดนี้ คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว และมีความเห็นว่าโดยที่การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองเป็นสิทธิของคู่กรณีตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ในการขอให้เจ้าหน้าที่ทบทวนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครอง และเป็นเงื่อนไขในการนำข้อพิพาทไปฟ้องต่อศาล ซึ่งตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดให้คู่กรณีสามารถอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองโดยการยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง แต่ไม่ได้กำหนดวิธีการยื่นอุทธรณ์และวันที่การยื่นอุทธรณ์มีผลไว้ ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงความสะดวกของคู่กรณีและการคุ้มครองสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของคู่กรณี อันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐแล้ว ในกรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ จึงต้องถือว่าวันที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์เป็นวันที่การแสดงเจตนาอุทธรณ์มีผล ซึ่งอาจพิสูจน์ได้ตามข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้นว่า วันที่ทำการไปรษณีย์ ดันทางออกไปรับฝากหรือประทับตรารับที่ของหนังสือ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๑๑๑๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วิชัย ไพรสงบ
(นายวิชัย ไพรสงบ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร. ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๘๒

โทรสาร ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๘๑

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การนับระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธี
ปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ : กรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่ง
หนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์

กรมที่ดินได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒/๐๗๔๔๙ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ในประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ สรุปความได้ดังนี้

(๑) รองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมาย ได้มีคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๓๒๑๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้เพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๙๔๐๖ หน้าสำรวจ ๑๑๐๗๙ ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากโฉนดที่ดินดังกล่าวเปลี่ยนมาจาก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๔๕๓ ตำบล อำเภอ และจังหวัดเดียวกัน ตามมาตรา ๕๔ ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๐ ซึ่ง น.ส. ๓ ก. ฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปก่อนแล้วโดย ผลของกฎหมายตามมาตรา ๕๙ เบญจ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และยังปรากฏว่าโฉนดที่ดินแปลงนี้ได้ออกทับที่ดินตามหลักฐานโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๖๘๙ หน้าสำรวจ ๖๒๑๙ ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ อีกด้วย

(๒) เนื่องจากคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๓๒๑๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เป็นคำสั่ง ทางปกครองตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ รองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายจึงได้มีหนังสือที่ มท ๐๕๑๖/๓๕๑๘๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ส่งคำสั่งทางปกครองดังกล่าวให้นางอรชร อ้อทอง ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียพร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยได้รับข้อความในหนังสือแจ้งด้วยว่า หากประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งอธิบดีกรมที่ดินนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรม

ที่ดินภายในสิบห้าวันนับแต่ได้รับหนังสือแจ้ง โดยส่งคำอุทธรณ์ไปที่ “สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ
กรรมที่ดิน หมู่บ้านเมืองทองธานี ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐”

(๓) นางอรชรา ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งทางปกครองเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
(ปรากฏตามหลักฐานใบตอบรับไปรษณีย์) และได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ส่ง
ทางไปรษณีย์ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน โดยมีการลงรับตามระเบียบงานสารบรรณเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗
อุทธรณ์คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน โดยอ้างว่าตนได้กรรมสิทธิ์ที่ดินมาโดยการจดทะเบียนอย่างถูกต้องจาก
หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ไม่ใช้ความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่และไม่รับผิดชอบต่อการ
กระทำดังกล่าว การที่จะให้ประชาชนไปฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก หากหน่วยงานต้น
สังกัด ไม่เข้มงวดย่อมจะทำให้เกิดความผิดพลาดขึ้นได้บ่อย

(๔) ในการพิจารณาให้ความเห็นเพื่อเสนอรองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจ
ด้านกิจการความมั่นคงภายในในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ของนางอรชรา ตามมาตรา ๕๕ แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ รองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่ง
ทางปกครอง และสำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย มีความเห็นตรงกันว่าคำสั่งอธิบดี
กรมที่ดินนั้นเป็นการชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น แต่มีความเห็นและเหตุผลที่แตกต่างกันใน
ประเด็นที่ว่า การอุทธรณ์รายนี้ ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้อ
รับแจ้งคำสั่งหรือไม่ กล่าวคือ

กรมที่ดินเห็นว่า การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ
ผู้อุทธรณ์ต้องยื่นคำอุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่ได้รับแจ้ง
คำสั่งดังกล่าว ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สำหรับการยื่นคำอุทธรณ์นั้น พระราช
บัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มิได้กำหนดวิธีการไว้ว่าให้ยื่นด้วยวิธีใดในขณะเดียวกันก็มิได้ห้ามมิ
ให้ยื่นอุทธรณ์โดยส่งคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์ และโดยที่หนังสือแจ้งคำสั่งทางปกครองที่รองอธิบดีกรม
ที่ดินมอบหมายได้แจ้งให้นางอรชรา เพื่อให้โอกาสอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งเพิกถอนนั้น ได้กำหนดวิธีการว่า
สามารถยื่นอุทธรณ์โดยส่งทางไปรษณีย์ไปตามที่อยู่ที่กำหนดได้ การส่งคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์จึงควรต้อง
ถือวันที่ไปรษณีย์ได้รับหนังสือไว้เพื่อส่งเป็นระยะเวลาภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง
ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และไม่อาจนับวันที่ไปรษณีย์ได้นำ

ส่งหนังสืออุทธรณ์ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นระยะเวลาภายในกำหนดสิบห้าวันได้ เนื่องจาก ระยะเวลา นับแต่เมื่อไปรษณีย์ได้รับหนังสือจนถึงระยะเวลาที่ได้นำส่งหนังสือเป็นระยะเวลาที่วิญญูชน ไม่อาจพึงคาดหมายได้ว่าจะใช้ระยะเวลาเท่าใด อีกทั้งหากนำระยะช่วงเวลาดังกล่าวมาคำนวณอยู่ในสิบห้าวันด้วย ย่อมทำให้ระยะเวลาของผู้อุทธรณ์ในการจัดทำคำอุทธรณ์ลดน้อยลงไปอีก ซึ่งจะเป็นการดำเนินการในทาง ที่ไม่เป็นการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และโดยที่กรณีของเรื่องนี้ นางอรชรา ได้ รับแจ้งคำสั่งทางปกครองเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์จึงครบกำหนด สิบห้าวันในวันเสาร์ ที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันหยุดทำการของทางราชการ จึงต้องนับวันทำการ ถัดไปคือวันจันทร์ ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นวันครบกำหนดระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่านางอรชรา ได้มีหนังสืออุทธรณ์ฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ระบุว่าเขียนที่จังหวัด ชัยภูมิส่งทางไปรษณีย์ถึงกรมที่ดินเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ และเมื่อได้พิจารณาถึงภูมิลำเนาของผู้ อุทธรณ์ซึ่งอยู่ที่จังหวัดชัยภูมิ ประกอบการพิจารณาในการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมภายใต้เจตนารมณ์ของ กฎหมายแล้ว กรณีจึงมีเหตุควรรับฟังได้เป็นอย่างดีว่ามีการส่งคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์ภายในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ อันเป็นการยื่นอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว อุทธรณ์ดังกล่าวจึงควรได้รับการ พิจารณา

สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยเห็นว่า เจตนารมณ์ที่กฎหมายกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ไว้เพียงสิบห้าวัน ทั้งนี้ เพราะคำสั่งทางปกครองเป็นฐานในการกำหนดสิทธิ ซึ่งต้องการความ แน่นนอนเพื่อให้การปกครองเดินต่อไปโดยไม่พะวัักพะวนและเกิดความมั่นคงแห่งสิทธิ สำหรับประชาชน ที่เกี่ยวข้อง การโต้แย้งจึงควรกระทำในระยะเวลาอันสั้น ดังนั้น การที่กรมที่ดินถือวันที่ไปรษณีย์ได้รับ หนังสือไว้เพื่อส่งเป็นระยะเวลาภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่ง และไม่นับวันที่ไปรษณีย์ได้ นำส่งหนังสือคำอุทธรณ์ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นระยะเวลาภายในกำหนดสิบห้าวันด้วยนั้น จึง มีอาจกระทำได้เพราะจะทำให้ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนดเกิดความไม่แน่นอน และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาจึง ถือเอาวันที่หน่วยงานผู้ทำคำสั่งทางปกครองลงรับหนังสืออุทธรณ์เป็นวันที่ผู้อุทธรณ์ส่งหนังสืออุทธรณ์ถึงผู้ ทำคำสั่งทางปกครอง และถือเป็นหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ที่จะต้องนับรวมและเผื่อเวลาที่จะส่งหนังสืออุทธรณ์ ทางไปรษณีย์ให้ทันภายในกำหนดสิบห้าวัน ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ได้รับแจ้งคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ทำหนังสืออุทธรณ์ลงวันที่ไว้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ครบกำหนดสิบห้าวันในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ผู้อุทธรณ์จึงมีเวลาหลายวันที่จะส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ให้ทันได้ภายในกำหนดสิบห้าวัน การที่ผู้อุทธรณ์ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ไม่ทันภายในกำหนดสิบห้าวัน แสดงให้เห็นว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้ใส่ใจที่จะรักษาสหิทธิประโยชน์ของตนเท่าที่ควร นอกจากนี้เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เนื่องจากอุทธรณ์เกินกำหนด คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาก็เป็นคำสั่งทางปกครองที่ผู้อุทธรณ์สามารถอุทธรณ์ต่อไปได้ และเมื่อผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ได้พิจารณาคำอุทธรณ์แล้วไม่เห็นด้วยกับอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ก็สามารถไปใช้สิทธิทางศาลเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ดังกล่าวได้อีก กรณีนี้จึงเห็นควรไม่รับอุทธรณ์ไว้พิจารณา

(๕) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายในได้พิจารณาความเห็นของกรมที่ดินและสำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย แล้ว เห็นว่ายังไม่ได้ข้อยุติเกี่ยวกับการนับระยะเวลาอุทธรณ์ จึงให้กรมที่ดินดำเนินการเพื่อหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้ได้ข้อยุติ

กรมที่ดินจึงขอหารือปัญหาในกรณีดังกล่าว เพื่อให้ได้ดำเนินการให้เป็นการสอดคล้องตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือของกรมที่ดินโดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) แล้ว เห็นว่า โดยที่การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองเป็นสิทธิของคู่กรณีตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้การขอให้เจ้าหน้าที่ทบทวนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครอง และเป็นเงื่อนไขในการนำข้อพิพาทไปฟ้องต่อศาล ซึ่งตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง^๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้คู่กรณีสามารถอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองโดยการยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับ

^๑มาตรา ๔๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองใดไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรี และไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

คำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือโดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลาการบังคับตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง

แจ้งคำสั่ง แต่ไม่ได้กำหนดวิธีการยื่นอุทธรณ์และวันที่การยื่นอุทธรณ์มีผลไว้ ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงความสะดวกของคู่กรณีและการคุ้มครองสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของคู่กรณี อันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐแล้ว ในกรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ จึงต้องถือว่าวันที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์เป็นวันที่การแสดงเจตนาอุทธรณ์มีผล ซึ่งอาจพิสูจน์ได้ตามข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้นว่า วันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากหรือประทับตราวันที่ของหนังสือ

ในกรณีที่หาหรือมานี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นางอรชรา ได้รับแจ้งคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นางอรชรา จึงต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวภายในสิบห้าวันนับแต่วันดังกล่าว คือ จะต้องยื่นอุทธรณ์ภายในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ เมื่อนางอรชรา ได้มีหนังสืออุทธรณ์ฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ระบุว่าเขียนที่จังหวัดชัยภูมิ โดยส่งทางไปรษณีย์ถึงกรมที่ดินและงานสารบรรณของกรมที่ดินได้รับหนังสืออุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ในกรณีนี้แม้ว่ากรมที่ดินจะมีได้เก็บของหนังสืออุทธรณ์ไว้ ทำให้ไม่มีหลักฐานยืนยันวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตราวันที่ของหนังสือ แต่เมื่อพิจารณาถึงภูมิฐานะของผู้ยื่นอุทธรณ์ที่อยู่จังหวัดชัยภูมิ ประกอบกับระยะเวลาตามปกติที่ใช้ในการจัดส่งหนังสือทางไปรษณีย์จากจังหวัดชัยภูมิมายังกรมที่ดินซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดนนทบุรี และการปฏิบัติงานสารบรรณแล้ว กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า นางอรชรา ได้ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ก่อนหรืออย่างช้าที่สุดภายในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ ดังนั้น การยื่นอุทธรณ์ดังกล่าวจึงได้กระทำภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการปฏิบัติราชการทางปกครองว่า

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๔๘